

7^e zondag van Epifanie

19 februari 2012;

Ezechiël 1:28b-3:3 Marcus 2:1-12

Hoe flexibel bent u? Als we opstaan, zullen we zo onze verwachtingen hebben hoe deze dag zal verlopen. Werken, huishouden, klusje, boodschappen, kinderen naar school, deadline, afspraak, naar de kerk... Maar wat als iemand opbelt en zegt: heb je even tijd voor....? Wat doen we dan....?

Flexibel zijn... Ik heb wel meegemaakt dat een werkgroep dringend behoefte had aan nieuwe mensen. Maar, op het moment dat er zich een geschikte vrijwilliger meldde, bleek dat de mensen in de groep zo op elkaar betrokken waren en een eigen werkwijze hadden ontwikkeld, dat het moeilijk was om aansluiting te vinden. Sterker nog, soms haakte iemand ook weer snel af. Geen klik, heet het dan of de ander is te star om te veranderen.

Hoe flexibel of hoe open is onze samenleving?

Deze week gonst het in het nieuws, over die website waarop mensen de misstanden met oost-europeanen kunnen melden. Gelukkig roept deze actie ook veel weerstand op. Tegelijkertijd is hier toch weer een zaadje gezaaid voor een negatief beeld over buitenlanders... Voor we het weten, nemen we, vaak onbewust, ook dat beeld over. Dan praten we niet alleen over die marokkanen en turken, die moslims, die homofielen, maar ook over die oost-europeanen. Alsof ze niet in eerste instantie net als een ieder ander, MENS zijn. Als we niet oppassen, sluipen deze beelden langzamerhand onze ideeën binnen en staan we als samenleving steeds minder open voor de verrijking van mensen met andere culturen. We zijn steeds minder flexibel.

Over flexibiliteit en zogenaamd anders levende mensen gesproken, hoe staat het hier in Wehl eigenlijk met het DOMUS?

Diezelfde starheid horen we ook in de teksten van vandaag.

Neem nu als eerste de profeet Ezechiël. We hebben het tweede deel van het roepingsvisioen van Ezechiël gehoord. Hierin krijgt hij zijn opdracht te horen, en wat voor één! Hij wordt naar de Israëlieten gestuurd. Dat blijken geen mensen te zijn om met blote handen aan te pakken, zo stekelig zijn ze. Ze worden weerspanning genoemd en alles wat Ezechiël zal vertellen is tegen dovenmansoren gezegd. Ofwel, kansloze missie.

Enige flexibiliteit hoeft hij dus van hen niet te verwachten, een gesloten groep. In het geval van Ezechiël gaat het om de politieke en religieuze leiders ofwel om hen die zich een positie hebben verworven en voldoende bezittingen hebben om rijkelijk te kunnen leven. Dat is op zich niet erg, maar ze hebben geen oog meer voor de zwakken en de vreemdeling in de samenleving. Het recht van de sterkste en eigen volk eerst. Zo hebben ze zich afgewend van de Tora van de Levende en is er een samenleving ontstaan die verlamd is, vast zit in eigen gelijk. Er is geen beweging meer in te krijgen. Laten we eerlijk zijn, het is ook heel moeilijk, ook voor ons, om, als we ons eenmaal een positie verworven hebben, de bijbehorende macht te delen. Of ons open te stellen voor kritiek of ons eigen functioneren of houding eens stevig onder de loep te nemen. Laat staan toe te geven dat we steken hebben laten vallen. Wees eerlijk, wie van ons kan dat? Angst voor gezichtsverlies kan ons verlammen.

Ook de mensen in het evangelie lopen niet over van flexibiliteit! Neem nu eerst de mensen die toestromen bij het huis waar Jezus zich ophoudt. Ziet u ze voor zich, al die mensen die aan Jezus' lippen hangen en luisteren naar zijn heilsboodschap? Zulke mooie woorden, zulke ware gedachten, idealen, dromen, visioenen! Al die woorden over een wereld waar vrede is en mensen elkaar positief stimuleren en de ruimte geven. Als die toch eens waar zouden worden.... ja, daar geloven wij ook van harte in, toch? Dat is het juiste geloof, orthodoxie.

Maar, als het er op aankomt gaan die mensen in het evangelie geen strobreed opzij om die vrienden met die verlamde man erdoor te laten. Wel ja en amen zeggen, maar als het op handelen, flexibiliteit, ruimte geven aankomt is er geen beweging in te krijgen. Dat is zonde! Waar is dan het geloof DOEN, de orthopraxie? Wees eerlijk, zouden wij, als wij daar stonden opzij gaan? Wie is in dit verhaal dan de lamme?

Gelukkig heeft die man die zelf niet kan gaan, vrienden. Die zijn creatief en zoeken onorthodoxe methoden om hem te helpen. Kom daar eens om. Laatst stond er in de Volkskrant een interview met een gezinsvoogd werkzaam bij Bureau Jeugdzorg. Op een gegeven moment verzucht ze dat ze best iets vaker onorthodoxe besluiten zou willen nemen. Als voorbeeld geeft ze een client die constant overal probeert te ontsnappen. Waarom geen toestemming geven om weg te lopen, maar dan de volgende ochtend om 8 uur terug. Dat in plaats van constant straffen? Maar, de angst voor incidenten is zo groot, dat daar geen ruimte meer voor is. Ofwel, regels zijn goed, maar als angst regeert, ontstaat er verlamming en dat werkt tegen ons mensen. In de gedachtegang van het evangelie, zouden we kunnen zeggen: ze zou wel een gat in het dak willen maken, maar zelfs daar wordt ze tegengehouden. Dan kan er ook niets gebeuren, of veranderen. Want, als we verder gaan met ons evangelieverhaal, blijkt Jezus pas echt te kunnen DOEN, als hij ZIET. Ofwel, als de vrienden LETTERLIJK doorbrekend handelen. Het gaat dus om orthopraxie misschien nog meer dan orthodoxie.

Blijkbaar is burgerlijke ongehoorzaamheid soms nodig om misstanden aan de kaak te kunnen stellen. Dat is ontzettend moeilijk, want dan krijgen we met de morrende onflexibele wetgevers te maken... net als in ons evangelieverhaal. Daar zijn het de schriftgeleerden die morren. Immers, in de heilige teksten staat dat uitsluitend God mag vergeven. Dus, Jezus doet iets wat echt niet mag. Zo bekeken is de reactie van de schriftgeleerden begrijpelijk. .

Maar, Jezus is anders, brengt een andere boodschap over: het welzijn van de mens gaat boven de regels. Of moeten we willen dat die man zijn hele leven lang op zijn bed is vastgenageld, alleen omdat Jezus iets doet dat niet volgens de regels zou mogen?

Natuurlijk , wij weten dat de evangelist Marcus hiermee wil laten zien hoe nauw de relatie tussen God en Jezus is. Tegelijkertijd klinkt hier ook in door dat God ook of misschien juist buiten de kaders die wij mensen hebben gemaakt, werkt. Zo is het een oproep om te leren spelen met de Tora, er flexibel mee om te gaan, in plaats van er obsessief aan vast te houden. Dan blijkt wellicht dat God daar aanwezig is waar we het niet verwachten en is God heel anders dan wij denken...

Flexibiliteit = constant in beweging zijn = niet vastroesten in = openheid naar onszelf en anderen = ruimte geven en nemen = steeds met een nieuwe open blik kijken naar de wereld om ons heen = geloven dat God steeds daar is waar we het niet verwachten = geloven dat het gaat om welzijn = geloof DOEN.

Dat God ons mag blijven begeistere om die speelsheid te behouden.

Amen

Petra van der Voort